

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

XI kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia

Komisji Spraw Emigracji i Łączności
z Polakami za Granicą (5.)

23 stycznia 2024 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2024 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: 03 – Kancelaria Senatu; 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu; 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów; 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego; 25 – Kultura fizyczna; 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka; 30 – Oświata i wychowanie; 40 – Turystyka; 45 – Sprawy zagraniczne; 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych; 83 – Rezerwy celowe, a także planu finansowego Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego (druk senacki nr 46, druki sejmowe nr 125, 144 i 144-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Tomasz Grodzki)

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI**

Bardzo proszę, minęła 12.00, zaczniemy.

Witam w imieniu przewodniczącego komisji, pana marszałka Bogdana Borusewicza, który dzisiaj z przyczyn obiektywnych nie może się nam tutaj pokazać. Zobowiązał mnie on do poprowadzenia tego posiedzenia komisji, które dotyczy zaopiniowania budżetu w zakresie merytorycznym naszej komisji na rok 2024.

Pozwólcie państwo, że przywitam panie i panów senatorów oraz panie i panów przedstawicieli resortów, którzy będą nam służyli ewentualnie pomocą w wyjaśnianiu niektórych kwestii.

Chciałbym przypomnieć, że ten budżet jest budżetem szczególnym, bo on jest w zasadzie budżetem przeniesionym, przygotowywanym w ogromnej mierze przez poprzednią ekipę, tak jak to się dzieje w demokratycznych krajach. Niemniej jednak naszym zadaniem jest wydanie opinii, bo do godziny 14.00 Komisja Budżetu i Finansów Publicznych, która jest tutaj kluczowa, zobowiązała nas do przygotowania tej opinii. Myślę, że nasze posiedzenie może potrwać krócej. Ale oczywiście nikomu nie będziemy ograniczać swobody wypowiedzi. Na końcu będziemy głosować, czy wydajemy opinię pozytywną, negatywną czy neutralną, czy, krótko mówiąc, w ogóle nie wydajemy opinii. Taki jest plan tego posiedzenia.

Chciałbym prosić, aby takie najistotniejsze wprowadzenie przedstawił pan minister Niemczewski, szef Kancelarii Senatu.

Jeszcze tylko zapytam: czy są inne propozycje co do porządku obrad?

(Głos z sali: Nie ma.)

Dziękuję.

**SZEF KANCELARII SENATU
ADAM NIEMCZEWSKI**

Dziękuję, Panie Marszałku.

Szanowni Państwo!

Budżet Kancelarii Senatu przewiduje na rok 2024 wydatki na wspieranie Polonii i Polaków za granicą w wysokości 10 milionów zł. Z jednej strony wydaje się, że to jest mało, a z drugiej strony to jest dużo, ponieważ przez poprzednie lata budżet kancelarii był w tym zakresie obcinany, powiem tak kolokwialnie. I nie mieliśmy tych środków. W związku z tym musieliśmy rozwiązać biuro i uchylić akty prawne, które dotyczyły wydawania środków na Polonię i Polaków za granicą. Teraz musimy więc odtworzyć... musimy zarówno prawnie, jak i strukturalnie przygotować kancelarię do tego, żeby można było wydawać te środki. Tzn. przygotować konkursy, przygotować regulacje, które będą obowiązywały organizacje społeczne, które będą się zgłaszały po środki. I to wymaga, po pierwsze, czasu, po drugie, przygotowania ludzi... Ale też zmieniły się warunki.

Chcemy, żeby te konkursy były jak najbardziej transparentne, żeby te środki trafiały do właściwych podmiotów. W związku z tym, że uwzględniamy też to, ponieważ to jest jakby zatwierdzenie tego, co było opiniowane przez komisję do spraw emigracji w poprzedniej kadencji... My wnioskowaliśmy cały czas o tych 10 milionów zł, ponieważ do tego zobowiązywała nas ustawa o wolontariacie, która przewiduje, że organami właściwymi do wspierania Polonii i Polaków za granicą są Senat oraz Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. W związku z tym, że toczą się różne postępowania, organizacje składają wnioski, a gros środków jest z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, uznaliśmy, że tych 10 milionów zł, tak jak powiedziałem, to jest z jednej strony mało, a z drugiej strony dużo. Ale chodzi o to, żeby wydać te środki racjonalnie.

Wobec tego proszę Wysoką Komisję o pozytywną opinię odnośnie do tych wydatków. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI**

Dziękuję bardzo.

No, pół żartem, ale i pół serio można dodać, że Kancelaria Senatu jest największym beneficjentem. Bo z 0 do 10 milionów zł to jest imponujący wynik.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Niemniej jednak to nie wyczerpuje naszych oczekiwań. Bo przypomnę, że w szczytowym okresie kancelaria dysponowała 109 milionami zł. Ale to wymagało powołania dużego Biura Polonijnego itd., które w tej chwili de facto nie istnieje.

Dziękuję bardzo.

Jak rozumiem, pani Agnieszka Szlązak chce coś dodać, czy...

(Dyrektor Biura Finansowego w Kancelarii Senatu Agnieszka Szlązak: Nie, dziękuję bardzo.)

Dziękuję bardzo.

Zatem jeżeli... Proszę mi wybaczyć, bo nie wszystkich nowych przedstawicieli oglądaliśmy w Senacie. Czy jest pani Ewa Zamiar? Tak mi się wydawało. Bardzo proszę, żeby pani, jako przedstawicielka KPRM, też w skrócie przedstawiła nam założenia.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Prosimy panów ministrów, tam są wolne miejsca. Nie jest to może okrągły stół, ale kwadraty, tak więc wszyscy są równi.

Bardzo proszę, Pani Minister.

**ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU WSPÓŁPRACY Z POLONIĄ I POLAKAMI ZA GRANICĄ
W KANCELARII PREZESA RADY MINISTRÓW**

EWA ZAMIAR

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie!

W ustawie budżetowej na rok 2024 środki na rzecz Polonii i Polaków za granicą zostały ujęte w części nr 16 „Kancelaria Prezesa Rady Ministrów”, w dziale 750 „Administracja publiczna”, w rozdziale 75095 „Pozostała działalność”.

I w grupie ekonomicznej „dotacje i subwencje” zostały zaplanowane wydatki na wypłatę dotacji celowych na realizację zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w kwocie 62 miliony 229 tysięcy zł.

Z kolei w grupie ekonomicznej „wydatki majątkowe” zaplanowano wydatki na wypłatę dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych, na realizację zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w kwocie 1 miliona zł.

I dodatkowo chciałabym dodać, że w ustawie budżetowej w ujęciu zadaniowym środki przeznaczone na rzecz Polonii i Polaków za granicą zostały ujęte w funkcji 15 „Polityka zagraniczna” w ramach zadania 15.3 „Reprezentowanie i ochrona interesów RP i Polaków za granicą oraz obsługa cudzoziemców”.

Bardzo dziękuję za uwagę.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo, Pani Dyrektor.
Czy są pytania ze strony państwa senatorów?
Pan senator Ujazdowski.

SENATOR
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Chciałbym zapytać panią dyrektor, kto z sekretarzy i podsekretarzy stanu ponosi odpowiedzialność parlamentarną, znaczy jest kompetentny w tej sprawie i będzie ponosił odpowiedzialność parlamentarną za środki będące w gestii KPRM.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU WSPÓŁPRACY Z POLONIĄ I POLAKAMI ZA GRANICĄ
W KANCELARII PREZESA RADY MINISTRÓW
EWA ZAMIAR

Decyzje, jeżeli chodzi o środki, które są w gestii kancelarii, podejmuje kierownictwo kancelarii.

SENATOR
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Nie, ale kto z sekretarzy stanu, albo podsekretarzy stanu... Albo kto będzie pełnomocnikiem. No, bo...

(*Zastępca Przewodniczącego Tomasz Grodzki: Ale pani dyrektor jest przedstawicielem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.*)

Tak, tak, ja wiem.

(*Zastępca Przewodniczącego Tomasz Grodzki: Tam nie ma...*)

Ale tam był pełnomocnik, który...

(*Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Ewa Zamiar: No, obecnie nie ma pełnomocnika.*)

Nie, to jest jasne, nie ma...Znaczy nie ma osoby w randze pełnomocnika.

(*Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Ewa Zamiar: Nie ma.*)

(*Zastępca Przewodniczącego Tomasz Grodzki: Był pan Dziedziczak, przypomnę, ale go nie ma.*)

Ja tylko sugeruję, że taka osoba musi zostać powołana. Bo inaczej nie istnieje parlamentarna odpowiedzialność rządu za wydatki publiczne.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo panu senatorowi.
Pani senator Halina Bieda.

SENATOR
HALINA BIEDA

Ja chciałam tylko dopytać... Bo w tej chwili toczy się ten główny konkurs „Polonia i Polacy za granicą 2024”. Tam termin naboru wniosków został przedłużony do 26 stycznia. I chciałam zapytać, czy może też kontynuując... Czy ktoś z naszej komisji czy z sejmowej komisji też jakoś tam będzie współpracował przy ocenie tych wniosków? Głównie interesuje mnie ten punkt „wsparcie Polonii dla uzyskania odszkodowań wojennych przez Polskę”. My wiemy, że za poprzednich rządów były przez MSZ prowadzone takie naciski, aby Polonia się angażowała, zwłaszcza jeśli chodzi o pozyskanie tych środków od Niemców. No, i teraz z tych jakby naszych pieniędzy też ma być udzielane to wsparcie. Czy gdzieś tam możemy jakby... Czy może na następnym posiedzeniu komisji, Pani Przewodniczący, jeśli taki wniosek... No, bo to może nie dotyczy tylko budżetu, ale też takich spraw merytorycznych. Chodzi mi o to, żebyśmy mogli o tym też porozmawiać.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

Przekażę panu przewodniczącemu Borusewiczowi, że ten temat jest w orbicie zainteresowań senatorów.

Generalna uwaga, Pani Dyrektor, że, oczywiście, byłoby przejawem transparentności, gdyby przedstawiciele stosownych komisji sejmowych i senackich w podziale czy w opiniowaniu podziału tych środków uczestniczyli. Co poniekąd trochę dzisiaj robimy. Ale dzisiaj mamy na to spojrzenie generalne. Ale jak przyjdzie do szczegółów, to polecamy się łaskawej pamięci.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU WSPÓŁPRACY Z POLONIĄ I POLAKAMI ZA GRANICĄ
W KANCELARII PREZESA RADY MINISTRÓW
EWA ZAMIAR

Zgłoszę taki postulat kierownictwu, jak najbardziej.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

Jak rozumiem, nie ma więcej pytań.

I przechodzimy do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Pozwolę sobie przywitać pana ministra, sekretarza stanu Władysława Bartoszewskiego. Tam nie ma mikrofonu, przy tym stoliku, ale... Nie wiem, czy użyje pan donośnego głosu, czy... Jeżeli nie, to poproszę... Ponieważ to jest nagrywane, to zapraszamy, tu jest miejsce i tutaj udzielimy mikrofonu.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, nie, ale to jest potem potrzebne do stenogramu. Tutaj jest wolne miejsce i mikrofon.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH
WŁADYSŁAW TEOFIL BARTOSZEWSKI

Dziękuję bardzo, Pani Przewodniczący.

Wysoko Izbo!

Po pierwsze, przepraszam za spóźnienie, ale zatrzymał nas pan przewodniczący Schetyna na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych. I powiedział, że będzie osobiście prosił pana marszałka o wybaczenie.

(Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Ale uwolnił, tak?)

Ale uwolnił. Uwolnił.

(Zastępca Przewodniczącego Tomasz Grodzki: Czy ułaskawił?)

Uniewinnił.

(Rozmowy na sali)

Wysoka Izbo, środki finansowe w budżecie przeznaczone na Polonię i Polaków za granicą są oczywiście podzielone między kilka resortów. Mówiła o tym już przedstawicielka KPRM, który jest tu jednym z głównych dysponentów.

W ramach Ministerstwa Spraw Zagranicznych plan finansowy na rok 2024 przewiduje, że MSZ będzie dysponował niecałymi 161 milionami zł na ten cel, przy czym przeważająca część tego budżetu przypada na działalność radiową i telewizyjną, tzn. TVP Wilno i TVP Polonia – to jest około 120 milionów zł. Reszta budżetu dzieli się na szkolnictwo za granicą, na opiekę i pomoc dla Polonii i Polaków za granicą, na pewne dotacje celowe, na obozy i kolonie dla młodzieży polonijnej, która przyjeżdża do kraju, jak również młodzieży polonijnej za granicą, na wsparcie kultury i dziedzictwa narodowego oraz na pozostałe cele.

Ta wysokość budżetu jest porównywalna z budżetem z 2023 r. To pozostało mniej więcej bez zmian. Jak to zostanie dalej rozpracowane między KPRM, MSZ i innymi ośrodkami, to jest jeszcze kwestia do dyskusji, bo nie było na to specjalnie czasu. Ale, jak Wysoka Izba wie, sprawy polonijne przenosiły się z Senatu do KPRM i z MSZ do KPRM itd. i to jest kwestia do dyskusji, gdzie to się powinno finalnie znajdować, żeby nie było to wszystko dzielone na mnóstwo ośrodków, żeby była jakaś koordynacja w tym względzie.

Tak więc na tym może zakończę taki ogólny wstęp.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Czy są pytania do pana ministra?
Pani senator Bieda.

SENATOR
HALINA BIEDA

Tu, podobnie jak w poprzednim rozdziale tych środków... Mówiliśmy o KPRM, tak samo tutaj... Wiemy, że były poczynione pewne plany, też inwestycyjne. Ciągną się niektóre sprawy, typu Dom Polski we Lwowie itd. Tak więc gdyby można było taką informację na którymś z naszych kolejnych posiedzeń komisji przedstawić, to byłibyśmy wdzięczni. Myślę, że pan przewodniczący takie prośby skieruje. Bo dla nas to też jest ważne, żeby wiedzieć.

(Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Można jeszcze?)

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Bardzo proszę, pan senator.

SENATOR
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Ponieważ w osobie pana ministra mamy czynnik polityczny, a więc odpowiedzialny parlamentarnie, to chciałbym zapytać, czy są jakieś przymiarki do ostatecznej dystrybucji środków polonijnych w ramach rządu. Czy to ma być układ stały ten, w ramach którego KPRM pozostaje głównym gestorem, a MSZ – gestorem nr 2, czy toczyły się już dyskusje mające na celu zrewidowanie tego stanu?

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Jeśli pan minister pozwoli, to ja wtrączę kilka słów, trochę za pana ministra. Bo wspomnianych 10 milionów zł dla Senatu potraktowaliśmy jako pewną kotwicę, jako to, że się, że tak powiem, zaczepiliśmy. Niemniej jednak rozmawiałem z panią marszałek Kidawą-Błońską i ten rok wykorzystamy na rozmowy z KPRM, z MSZ. Chcemy, żeby na tych 10 milionach zł się nie kończyło. Ale na dzień dzisiejszy to jest kwestia całkowicie otwarta, bo rozmowy się jeszcze nie zaczęły.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH
WŁADYSŁAW TEOFIL BARTOSZEWSKI

Panie Przewodniczący, to jest oczywiście prawda.

Niemniej jednak wydaje się bardziej racjonalne, żeby te środki raczej koncentrowały się w MSZ, który ma m.in. aparat w postaci konsulatów i który może to jakoś nadzorować. I w przeciwieństwie do KPRM odpowiedzialność parlamentarną w ramach MSZ ponoszę ja. Tak więc jest tutaj z kim rozmawiać, Panie Przewodniczący.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ponoszę polityczną odpowiedzialność w ramach resortu za te sprawy.

(Zastępca Przewodniczącego Tomasz Grodzki: To jest kluczowa informacja.)

A jeśli chodzi o konkrety dotyczące Domu Polskiego we Lwowie itd., to ja pozwolę sobie wrócić do tego tematu. Ale z całą pewnością będą przesunięte pewne środki, pewne niuanse, dlatego że są instytucje, które powinny się zajmować, z pomocą rządu, sprawami Polaków mieszkających na Wschodzie, tymczasem były takie przypadki, że zajmowały się Polakami mieszkającymi na Zachodzie, a to jest zupełnie inna kwestia. I te sprawy musimy uporządkować.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

Dodam tylko, że Senat, wedle mojej wiedzy, nie będzie zainteresowany wchodzeniem w jakiegokolwiek projekty infrastrukturalne, typu budowa domu tu czy gdzie indziej. Będziemy raczej skupiać się na działaniach typu soft: wymiany młodzieży, zapraszanie itd. Tak więc... No, ale to, tak jak mówię, będzie przedmiotem... Mamy rok od tego budżetu, przy pracach nad następnym będziemy się tym zajmować.

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Teraz, w kolejności, MSWiA. Czy pan dyrektor departamentu Zieliński jest? Jest.

Bardzo proszę. To też proszę nam przedstawić w skrócie podejście MSWiA do kwestii Polonii.

DYREKTOR DEPARTAMENTU OBYWATELSTWA I REPATRIACJI
W MINISTERSTWIE SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
MAREK ZIELIŃSKI

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

Jeżeli chodzi o rezerwy celowe na realizację zadań związanych z ustawą o repatriacji, to środki przeznaczone na ten cel są w kwocie maksymalnej. Bo w ustawie o repatriacji są określone limity. I ta kwota wynosi, tak samo jak w ubiegłym roku, 44 miliony 710 tysięcy zł. Ona jest oczywiście niewystarczająca, ale ponieważ są te limity, to należałoby dokonać licznych zmian. Takie próby były podejmowane już w poprzednim roku. My zamierzamy przygotować takie kompleksowe rozwiązania, łącznie z projektem nowelizacji ustawy. Ale na to potrzeba oczywiście czasu.

Jeżeli zaś chodzi o rezerwę celową na świadczenia dla osób, które posiadają Kartę Polaka i osiedlają się w Polsce, to kwota też jest taka sama jak w zeszłym roku i wynosi 40 milionów 822 tysiące zł. Postulowaliśmy również na przyszły rok, żeby tę kwotę zwiększyć, żeby zobowiązania wynikające z tego tytułu były zrealizowane. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

Dziękuję za informację, że resort jest świadom kwestii potrzeby czy to nowelizacji, czy nowej ustawy. Jest to tematem może nie najbardziej palącym, ale dość istotnym.

Czy są pytania do resortu?

SENATOR
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Chcę przypomnieć, że naszym wspólnym staraniem komisji w poprzedniej kadencji parlamentu było zwiększenie wydatków na wspomniany cel. Tak więc z pewnością ten postulat będziemy podnosić.

Ale mam pytanie bardzo podobne do pytań poprzednich, znaczy: który z wiceministrów odpowiada za politykę repatriacyjną?

DYREKTOR DEPARTAMENTU OBYWATELSTWA I REPATRIACJI
W MINISTERSTWIE SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
MAREK ZIELIŃSKI

Panie Przewodniczący, pełnomocnik rządu do spraw repatriacji nie został jeszcze powołany, ale procedura już została wszczęta, wniosek jest przygotowany. I pełnomocnikiem będzie pan minister Maciej Duszczyk.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

Nie ma więcej pytań.

W tej chwili poproszę resort edukacji. Pani minister Mucha poinformowała nas, że z powodu zderzenia terminów nie będzie mogła przybyć, ale upoważniła panią dyrektor Claudię Torrez-Bartyzel.

Czy możemy prosić panią dyrektor o krótkie wprowadzenie?

DYREKTOR DEPARTAMENTU WSPÓŁPRACY MIĘDZYKRAJOWEJ
W MINISTERSTWIE EDUKACJI NARODOWEJ
CLAUDIA TORRES-BARTYZEL

Tak jest.

Dzień dobry państwu.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 w ramach części 30 „Oświata i wychowanie” Ministerstwo Edukacji Narodowej ubiegało się o kwotę 159 milionów 446 tysięcy zł. Przy czym w ramach rozdziału „Szkolnictwo polskie za granicą” – prawie 55 milionów zł. W ramach rozdziału „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli” – 4 miliony zł. W ramach rozdziału „Jednostki pomocnicze szkolnictwa” – tu chodzi o utrzymanie bieżące samego Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą – 8 milionów 370 tysięcy zł. No, i oczywiście dużą kwotę na wspomaganie działań

polonijnych mamy w ramach rozdziału 80146 w planie finansowym Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbe. Przewidujemy finansowanie działalności instytutu w wysokości 92 milionów 400 tysięcy zł, w tym w ramach dotacji podmiotowej, czyli przeznaczonej na samo działanie instytutu – prawie 18 milionów zł.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo, Pani Minister.

Kwestia instytutu Kolbego przypuszczalnie też będzie tematem któregoś z następnych posiedzeń. Już uprzedzam, że będziemy prosić o detaliczne przygotowanie informacji o dystrybucji tych środków.

Czy są pytania do pani dyrektor?

SENATOR
HALINA BIEDA

Ja w zasadzie to, co pan marszałek już powiedział... Chcielibyśmy prosić, ponieważ wielokrotnie na naszych posiedzeniach komisji rozmawialiśmy o niekoniecznej celowości powołania w ogóle instytutu... Wiem, że pani minister przygotowuje audyt, powiedziała, że jak będzie gotowy, to też będziemy mogli się z tym zapoznać. Tak że dziękujemy.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Pan senator Ujazdowski.

SENATOR
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Ja bym chciał zapytać... Nie chodzi o dane bardzo szczegółowe, tylko, powiedzmy, ogólne. Resort na pewno przymierzał się do dystrybucji środków na szkolnictwo polonijne w głównych krajach Europy Zachodniej. Jak ta przymiarka wygląda w odniesieniu do szkolnictwa polonijnego w Niemczech, we Francji i w Wielkiej Brytanii? W sensie milionów złotych.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Bardzo proszę.

DYREKTOR DEPARTAMENTU WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ
W MINISTERSTWIE EDUKACJI NARODOWEJ
CLAUDIA TORRES-BARTYZEL

Jeżeli chodzi o dane dotyczące poszczególnych krajów, to, szczerze mówiąc, ja nie mam w tej chwili takiej informacji. Szkolnictwo polskie za granicą jest wspierane przede wszystkim przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą i zarówno w Niemczech, jak i we Francji, w krajach zachodnich prowadzimy tzw. przyplacówkowe szkoły. Jest 76 szkół tzw. weekendowych, w 36 krajach. I to się mieści w ramach tego zadania za 52 miliony zł.

Jeżeli chodzi o dokładne informacje dotyczące poszczególnych krajów i poszczególnych szkół, to oczywiście, możemy taką informację przygotować. Niemniej jednak teraz, szczerze mówiąc, jej nie mamy.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

SENATOR
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Pytanie bierze się stąd, że, jak rozumiem, intencją poprzedniego rządu było zasilenie szkolnictwa polonijnego w Niemczech. Można nad tym dyskutować, czy akurat zasilenie szkolnictwa polonijnego w Niemczech było kluczowe, skoro Polonia brytyjska rozwija się nie mniej dynamicznie. Ale takie dane, no, musimy mieć. Nie musimy mieć ich dzisiaj, ale musimy dysponować danymi, ile wydawano na szkolnictwo w głównych krajach Europy Zachodniej, tam, gdzie społeczność polonijna jest duża. I jaka jest przymiarka w roku aktualnym. Nie chodzi o to, żeby panią dyrektor teraz odpytywać, ale bardzo byśmy prosili, żeby te dane w formule pisemnej się pojawiły.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

Jak pani dyrektor widzi, szkolnictwo, edukacja polonijnej młodzieży jest w szczególnym polu zainteresowania pań i panów senatorów. Tak że będziemy nad tym jeszcze pracować.

Proszę bardzo, czy jeszcze jakieś wyjaśnienie?

DYREKTOR DEPARTAMENTU WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ
W MINISTERSTWIE EDUKACJI NARODOWEJ
CLAUDIA TORRES-BARTYZEL

Ja jeszcze chciałabym tylko dodać, że w tej chwili dopiero spływają do nas sprawozdania za rok ubiegły. Tak więc jak one wszystkie spłyną, w ORPEG, będziemy wiedzieli dokładnie, ile wydaliśmy na organizacje polonijne w krajach Europy Zachodniej.

(Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Ja nie wierzę w to, że korespondencja jest tylko papierowa, że nie ma w wersji elektronicznej...)

Tak, ale oni... Znaczący spływają elektronicznie, ale dopiero teraz.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Przechodzimy szczebel wyżej, do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Chciałbym zapytać, czy mamy zaszczyt... O, tak, widzę, panią minister Marię Mrówczyńską, podsekretarza stanu. Tak że bardzo proszę też w skrócie przedstawić założenia.

PODSEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
MARIA MRÓWCZYŃSKA

Szanowny Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie!

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024, w części 28, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na wspieranie Polonii i Polaków mieszkających za granicą wnioskowało o środki w kwocie 59 milionów 845 tysięcy zł. Środki te są dystrybuowane przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej. Ta dystrybucja jest kierowana głównie w 2 kierunkach, tzn. podnoszenie poziomu wykształcenia młodych osób polskiego pochodzenia, które są za granicą – i tu mamy program

stypendialny dla Polonii im. generała Władysława Andersa, którego wysokość to 18 milionów 95 tysięcy zł – oraz kursy przygotowawcze do podjęcia studiów w Polsce dla stypendystów programu NAWA, w kwocie 5 milionów 393 tysiące zł.

Oprócz tego wspieramy kształcenie młodzieży polonijnej, która podejmuje studia w kraju zamieszkania, i to jest 1 milion 375 tysięcy zł. I są środki na organizowanie letnich kursów języka polskiego i kultury polskiej dla cudzoziemców, to jest program „Letnie kursy NAWA”, w kwocie 2 miliony 510 tysięcy zł. Kształcenie wspieramy również poprzez nauczanie języka polskiego cudzoziemców na kierunkach polonistycznych w Polsce, to jest program „Polonista NAWA”, w kwocie 2 miliony 191 tysięcy zł. Wspieramy też nauczanie języka polskiego dla polonistów i lektorów w programie „Lektorzy NAWA”. I to jest program finansowany w kwocie 9 milionów 940 tysięcy zł.

Oprócz kształcenia wspieramy powroty do kraju naukowców polskiego pochodzenia, którzy chcą podjąć zatrudnienie w polskich uczelniach lub też jednostkach naukowych. Mamy program „Polskie Powroty NAWA”, kwota finansowania 16 milionów 761 tysięcy zł. Oraz wspieramy przyjazdy do polskich uczelni, instytutów naukowych, czyli taką mobilność, w kwocie 680 tysięcy zł.

W ramach tych środków promujemy również język polski – to jest program „Promocja języka polskiego” w kwocie 2 miliony 310 tysięcy zł – i zapewniamy funkcjonowanie państwowego systemu poświadczeń znajomości języka polskiego w kwocie 1 milion 200 tysięcy zł. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO

TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania do pani minister?

Pan senator Gogacz.

SENATOR

STANISŁAW GOGACZ

Ja mam pytanie do pani minister w związku z informacją, którą otrzymaliśmy od ministra nauki, z podpisem „Dariusz Wieczorek”. Jest wymieniona kwota całościowa, jaka w budżecie jest przeznaczona na cele, o których pani właśnie się wypowiedziała, ta kwota 59 milionów itd. Są te poszczególne cele w ramach tej kwoty, czyli stypendia, wspieranie powrotów, wspieranie przyjazdów itd. Mnie interesuje, w podsumowaniu, informacja, w której resort stwierdza, że te kwoty wymienione enumeratywnie w poszczególnych właśnie działach, wymienione przez panią minister, mają charakter planowany, a dopiero realizacja wskazanych działań pokaże faktyczny obraz wykorzystania środków na wspieranie współpracy z Polonią i Polakami. Mnie interesuje, krótko mówiąc, to, czy w związku z tym, że obszar, o którym rozmawiamy, jest dynamiczny... Czy tu chodzi o to, że istnieje możliwość zwiększenia tej kwoty przywołanej przez panią minister? Czy tu chodzi o to, żeby zmieścić się właśnie w tej kwocie, do tego pułapu, który został kwotą wyznaczony? Bo dyskutujemy nad budżetem, a budżet to raczej jest konkretny dokument, gdzie są konkretne kwoty. Dziękuję bardzo.

PODSEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

MARIA MRÓWCZYŃSKA

Panie Senatorze, jeżeli chodzi o dystrybucję środków, to NAWA ma prawie 100-procentowe wykorzystanie środków. Tak więc my tę założoną kwotę 59 milionów 845 tysięcy zł wykorzystamy w całości. I zazwyczaj jeszcze dodajemy środki z rezerwy ministra. I tak np. w ubiegłym roku wykorzystaliśmy 70 milionów zł. Czyli było zwiększenie o ok. 10 milionów zł na działania związane ze wspieraniem Polonii i Polaków za granicą.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

I będziemy oczywiście też... Traktujemy to sygnałnie. Bo NAWA jest świetnym pomysłem, ale np. 16 milionów zł na powroty, których skala jest trudna do przewidzenia, no, to jest jedna z pozycji, które pewnie będą wzbudzać nasze zainteresowanie.

Niemniej jednak jeśli nie ma więcej pytań, to przejdę do resortu kultury. Tyle że, niestety, dostaliśmy informację, że z resortu kultury nikogo nie będzie. Tak więc musimy się opierać na tym, co posiadamy.

Jest 30 milionów zł na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego, wsparcie pośrednie, stypendia dla studentów polskiego pochodzenia na uczelniach artystycznych, programy grantowe typu „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą”, „Miejsca pamięci narodowej za granicą”, „Wspieranie archiwów, bibliotek i muzeów poza krajem” oraz „Polskie dziedzictwo kulturowe za granicą – wolontariat”.

To jest rozpisane nieco szerzej w piśmie, które dostaliśmy z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ale... No, nie wiem, czy są pytania. Bo musimy przyjąć, że tak resort będzie to planował.

Pan senator Fedorowicz.

SENATOR
JERZY FEDOROWICZ

Odbyło się posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu, gdzie była o tym mowa. I w zasadzie to są dosyć wysokie środki, które są przeznaczone na tę działalność, i zostały one zaakceptowane.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

Następne byłoby Ministerstwo Sportu i Turystyki.

Czy jest pani dyrektor Jakóbczyk? Jeszcze nie przybyła. No, to przesuniemy to na koniec.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jest przedstawiciel ministerstwa sportu?

(Naczelnik Wydziału Upowszechniania Sportu w Społeczeństwie w Departamencie Sportu dla Wszystkich w Ministerstwie Sportu Wojciech Dobrowolski: Szanowni Państwo, no, niestety, nie jestem panią dyrektorem, ale...)

Ale włosy ma pan długie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę się łaskawie przedstawić i usiąść sobie tu, przy mikrofonie.

NACZELNIK WYDZIAŁU UPOWSZECHNIANIA SPORTU W SPOŁECZEŃSTWIE
W DEPARTAMENCIE SPORTU DLA WSZYSTKICH W MINISTERSTWIE SPORTU
WOJCIECH DOBROWOLSKI

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ja nazywam się Wojciech Dobrowolski i jestem naczelnikiem Wydziału Upowszechniania Sportu w Społeczeństwie w Departamencie Sportu dla Wszystkich.

Na wstępie chciałbym przeprosić, panów ministrów, nie ma z powodów zdrowotnych, tak jak w dniu dzisiejszym również...

(Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Sport, to trochę dziwne...)

(Głos z sali: Zwłaszcza zawodowy...)

(Zastępca Przewodniczącego Tomasz Grodzki: Potwierdzam, bo sprawdzałem to osobiście: w Ministerstwie Sportu nastąpił pomór. Tak że...)

(Głos z sali: Choroby zdarzają się wśród działaczy sportowych...)

(Rozmowy na sali)

Tego nie wiedziałem, ale jest to więcej niż prawdopodobne.

Pani dyrektor Jakóbczyk miała dotrzeć, nie wiem, z jakich powodów nie dotarła. Niemniej jednak ja w telegraficznym skrócie mogę potwierdzić, że w naszych planach w dalszym ciągu potencjał sportu, jego wartości i możliwości będą wykorzystywane do tego, żeby podtrzymywać i zacieśniać więzi Polonii oraz Polaków z zagranicy z Polską.

W planach budżetowych na rok przyszły w części 25 będziemy mieli, tak jak w zeszłym roku, przewidziane 3 miliony zł na realizację szeroko rozumianych działań w ramach programu „Sport dla Wszystkich”, dotyczących upowszechniania sportu. To są otwarte konkursy, nabory na realizację różnego typu imprez sportowych, obozów sportowych i innych przedsięwzięć, które w tym zakresie są realizowane.

Z kolei w ramach części 40 „Turystyka” Polska Organizacja Turystyczna przewiduje 533 tysiące 700 zł na realizację działań o charakterze promocyjnym, które w tym piśmie są sformułowane.

Uprzedzając pytanie pana przewodniczącego, powiem, że nie mamy jeszcze w ministerstwie dokonanego podziału kompetencyjnego, w związku z tym w chwili obecnej, jak przypuszczam, za całość odpowiada pan minister Nitras. Dziękuję.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI**

Dziękuję bardzo.

Tam jeszcze będą powołani dwaj wiceministrowie. Tak że, jak sądzę... Bo w ministerstwie sportu na razie jest dwóch i chyba obaj są chorzy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Niemniej jednak...

(Głos z sali: Organizujemy olimpiadę letnią, czy...)

Nie, nie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ale mówimy tylko o wsparciu Polonii.

Niech pan tylko wyjaśni paniom i panom senatorom, co znaczy w piśmie, które napisaliście... Kwota jest niewielka, ale zasięg geograficzny duży. ZOPOT: Wiedeń, Sztokholm, Rzym, Praga, Budapeszt, Amsterdam... Co znaczy ten skrót „ZOPOT”?

**NACZELNIK WYDZIAŁU UPOWSZECHNIANIA SPORTU W SPOŁECZEŃSTWIE
W DEPARTAMENCIE SPORTU DLA WSZYSTKICH W MINISTERSTWIE SPORTU
WOJCIECH DOBROWOLSKI**

Strasznie mi przykro, ale, niestety, nie reprezentuję części 40 tylko 25, i nie chciałbym państwa po prostu wprowadzić w błąd. Bo, jeśli mam być szczerzy, po prostu nie wiem.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Senator Alicja Zajac: O, pan się zgłasza.)

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI**

Zgłasza się pan, proszę się łaskawie przedstawić.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Głos z sali: Mikrofon).

PREZES POLSKIEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ
RAFAŁ SZMYTKE

Zagraniczne Ośrodki Polskiej Organizacji Turystycznej.
(*Głos z sali: I proszę się przedstawić.*)
Rafał Szmytke, prezes Polskiej Organizacji Turystycznej.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

To jest 100-procentowo wiarygodna odpowiedź. I muszę powiedzieć, że na przyszłe lata mam ochotę, żeby walczyć o trochę więcej. Bo 3 miliony zł do dystrybucji na tyle ośrodków to nie jest zbyt dużo.

No, dobrze...

NACZELNIK WYDZIAŁU UPOWSZECHNIANIA SPORTU W SPOŁECZEŃSTWIE
W DEPARTAMENCIE SPORTU DLA WSZYSTKICH W MINISTERSTWIE SPORTU
WOJCIECH DOBROWOLSKI

Panie Przewodniczący, jeśli jeszcze mógłbym w kontekście tego, o czym pan wspomniał... Tak naprawdę te 3 miliony zł to są środki, które są wyselekcjonowane wyłącznie dla Polonii. Tymczasem ze wszystkich naszych środków, których jest ponad pół miliarda... Nie jest powiedziane, że we wszystkich programach o charakterze otwartym nie mogą występować organizacje, które będą realizowały różne przedsięwzięcia o charakterze polonijnym. Czyli np. w programie „Sportowe Wakacje +”, w ramach którego dofinansowujemy obozy sportowe, nic nie stoi na przeszkodzie, aby organizacje, które robią takie obozy dla dzieci polonijnych, również występowały o takie dotacje. Tak że tu jest element otwarty. To tyle.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
TOMASZ GRODZKI

Trochę mnie pan uspokoił.

Dziękuję bardzo.

W następnej kolejności mamy Instytut Pamięci Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Czy zastępca prezesa, pan dyrektor Polejowski jest? Czy... Nie widzę go. Jego akurat znamy.

Kto jest z Instytutu Pamięci Narodowej?

(*Głos z sali: Nie ma nikogo.*)

No, mamy trochę szybsze tempo... Oni byli umówieni na 13.00. Ale chciałbym w takim razie w imieniu pana Karola Polejowskiego – bo on pisał do nas pismo – przekazać, że w budżecie Instytutu Pamięci Narodowej jest przewidziana kwota w zakresie Polonii i łączności z Polakami za granicą w wysokości 3 milionów 150 tysięcy zł. Środki będą przeznaczone m.in. na osiemnaste „Polonijne spotkania z historią najnowszą” – to jest konferencja dla nauczycieli – czwartą edycję Polonijnego Turnieju Gier Planszowych IPN im. Misia Wojtka, udział w zagranicznych targach gamingowych, dzięki którym skutecznie budujemy relację z Polonią, zagraniczne „Przystanki Historia” w Nowym Jorku, Chicago, Londynie, Brukseli, Zaolziu, Lwowie, Żytomierzu, Grodnie, Wilnie i Dyneburgu, organizację międzynarodowych konferencji naukowych, dyskusji historycznych związanych z prezentacją publikacji wydawniczych IPN, kampanie edukacyjno-informacyjne, wysyłkę materiałów edukacyjnych, książki, broszury itp., reagowanie na dyfamacje godzące w dobre imię Polski i narodu polskiego w przestrzeni publicznej... Myślę, że to jest bardziej zadaniem MSZ, ale... Dalej: na organizację wydarzeń o zasięgu zagranicznym – cokolwiek by to znaczyło

– wykonywanie niezbędnych tłumaczeń, współpracę z Polonią i Polakami w instytucjach takich jak Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce, Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej w Ameryce, Fundacja Kościuszkowska w Ameryce, Polski Instytut Naukowy w Kanadzie, Fundacja Jana Pawła II w Rzymie, Studium Polski Podziemnej w Londynie, Polski Instytut Badawczy i Muzeum w Budapeszcie czy Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Toronto, a także wirtualne wystawy w wybranych lokalizacjach wynikające z harmonogramu projektu „Szlaki nadziei”.

I to jest generalnie kwota niewielka, a plany niezwykle ambitne.

I został nam na końcu Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Czy jest kogoś z tego urzędu? Dziękuję bardzo.

Witam pana. Proszę uprzejmie się przedstawić, bo...

DYREKTOR GENERALNY

W URZĘDZIE DO SPRAW KOMBATANTÓW I OSÓB REPRESJONOWANYCH

ANDRZEJ BIDA

Andrzej Bida, dyrektor generalny.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO

TOMASZ GRODZKI

Bardzo mi miło, Panie Dyrektorze.

Bardzo proszę przedstawić, na co chcecie rozdysponować 20 milionów zł.

DYREKTOR GENERALNY

W URZĘDZIE DO SPRAW KOMBATANTÓW I OSÓB REPRESJONOWANYCH

ANDRZEJ BIDA

Dokładnie 20 milionów 330 tysięcy zł. 18 milionów zł chcemy przeznaczyć na pomoc materialną, pieniężną dla naszych beneficjentów, czyli kombatantów, osób represjonowanych oraz działaczy opozycji. I tutaj gros tych pieniędzy będzie wydanych właśnie na świadczenia i pomoc dla działaczy opozycji, ponieważ w ubiegłym roku wysokość ich świadczenia miesięcznego została podwyższona z prawie 600 zł do prawie 1 tysiąca 600 zł, co rzutuje na cały budżet właśnie dla Polonii. Przypomnę, że budżet na ubiegły rok wynosił 5 milionów 912 tysięcy zł.

Ponadto chcemy wydać 2 miliony 300 tysięcy zł na szeroko pojęte upamiętnianie, głównie chodzi o organizację uroczystości za granicą, jak również w Polsce. Chcemy, żeby jeszcze żyjące osoby z emigracji, nasi beneficjenci, też mogli ewentualnie w nich uczestniczyć. Pokrywamy koszty ich pobytu i inne. To wszystko z tych głównych kwestii.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO

TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

To jest rzeczywiście dość szczegółowo przez państwa opisane, mówię tu tylko o zakresie Polonii. Szczególniej uwadze – pół żartem, pół serio – polecam uroczystości w Monte Cassino, bo tam jak nie ambasadorka złamie nogę, to ktoś zemdleje, albo... Bo to są starsi ludzie, a upały potrafią być tęgie. Niemniej jednak, no, to jest jedno z najbardziej chwalebnych miejsc polskiego oręża. Tak że ranga tego wydarzenie jest ogromna.

Czy są pytania do pana dyrektora? Skoro nie ma, to dobrnęliśmy do końca.

À propos okrągłej rocznicy to chciałbym państwa – ale to już *off the record* – trochę uczulić... Bo flaga, oryginalna flaga, która została zatknięta na klasztorze w Monte Cassino... Polscy żołnierze, jak zwyciężyli, poszli świętować po polsku, ale tę oryginalną flagę zabrał żołnierz nowozelandzki, który podarował ją polskiemu muzeum w Wellington na Nowej Zelandii. I podjęliśmy próbę, żeby

ją odzyskać, jako relikwię. Uprzedził nas jednak pan prezydent, który zabrał ją w 2018 r., jak był z oficjalną wizytą w Nowej Zelandii. Tylko nie wiem, gdzie ta flaga jest, czy ona leży w jakimś magazynie... A powinna być, jak sądzę, godnie wyeksponowana, bo to jest jedna z relikwii polskiego oręża. Jeżeli państwo – to na przyszłość – upoważnicie szefostwo komisji, to spróbujemy podjąć wysiłki, aby ją godnie wyeksponować w Senacie, jako siedzibie opiekuna Polonii. Ona jest w Polsce, ale gdzieś w Pałacu Prezydenckim. A to jest niezwykle symboliczna rzecz.

Zatem, proszę państwa, skoro nie ma więcej pytań, chciałbym zarządzić głosowanie w sprawie wyrażenia opinii co do budżetu na rok 2024 w zakresie objętym działaniem Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Kto jest za wyrażeniem pozytywnej opinii? (11)

Czy ktoś jest przeciw? (0)

Czy ktoś się wstrzymał? (0)

W związku z tym komisja przygotowuje dokument o pozytywnym zaopiniowaniu tej części budżetowej.

No, wygląda na to, że mnie przypadnie obowiązek sprawozdania opinii komisji.

Jeśli nie ma więcej pytań, to dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 50)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy